

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องผลกระทบจากโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ต่อผู้เข้าร่วมโครงการพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อการศึกษาผลกระทบจากการเข้าโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม กรมส่งเสริม อุตสาหกรรมกระทรวงอุตสาหกรรม ต่อกลุ่มราษฎรที่เข้าร่วมโครงการในพื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ และลำพูนด้านยกระดับรายได้ การมีงานทำอย่างต่อเนื่อง การยกระดับ คุณภาพการผลิต ทักษะฝีมือในผลิต การมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการ คุณภาพ ชีวิตและสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงผลกระทบต่อเนื่อง ต่อราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ตั้งโครงการ
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการ

5.1.1 สรุปข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มราษฎรที่ตอบแบบสอบถาม ผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.8 มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 52.8 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 75.1 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 45.6 มีอาชีพทำนา ทำสวน และเกษตรกรรม ร้อยละ 48.8 และส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นสมาชิกกลุ่ม ร้อยละ 63.9

กลุ่มราษฎรที่ตอบแบบสอบถามที่ไม่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม แต่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตั้งโครงการ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.9 มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 58.5 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 82.1 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 53.3 และส่วนใหญ่ มีอาชีพทำนา ร้อยละ 53.9

5.1.2 สรุปผลกระทบจากการเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม กรมส่งเสริม

อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมต่อราษฎร ผู้เข้าร่วมโครงการพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และ
ลำพูน

ผลกระทบด้านบวก

ด้านการยกระดับรายได้ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับรายได้เพิ่มขึ้นทั้งจากอาชีพหลักและอาชีพจากการรวมกลุ่มโดยเปรียบเทียบก่อนหลังเข้าร่วมโครงการดังนี้ ส่วนใหญ่ราษฎรมีรายได้จากอาชีพหลักก่อนเข้าร่วมโครงการ ต่อเดือน 1001-2000 บาท ร้อยละ 63.3 หลังเข้าร่วมโครงการมีรายได้จากอาชีพหลัก ต่อเดือน 2001-3000 บาท ร้อยละ 37.8 มีรายได้จากการรวมกลุ่มอาชีพก่อนเข้าร่วมโครงการ ต่อเดือน 100-1000 บาท ร้อยละ 55.5 หลังเข้าร่วมโครงการมีรายได้จากการรวมกลุ่ม ต่อเดือน 2001-3000 บาท ร้อยละ 35.6 หรือรายได้เฉลี่ยโดยรวมของผู้เข้าร่วมโครงการต่อเดือนก่อนเข้าร่วม เดือนละ 3394.71 บาท หลังเข้าร่วมมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน เดือนละ 7567.65 บาท

ด้านรายจ่ายในครอบครัว ผลจากการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายในครอบครัวต่อเดือน 2,001 - 3,000 บาท ร้อยละ 84.5 หลังเข้าร่วมโครงการราษฎรมีค่าใช้จ่ายในครอบครัวต่อเดือน 2,001 - 3,000 บาท เหลือเพียง ร้อยละ 21.7 กลุ่มราษฎรที่ใช้จ่าย 3,001 - 4,000 บาท หรือมีรายจ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้าร่วมโครงการเดือนละ 2,557.65 บาท หลังเข้าร่วมโครงการ มีรายจ่ายเฉลี่ย เดือนละ 3,909.41 บาท

ด้านภาระหนี้สิน ผลจากการศึกษาพบว่า โดยเปรียบเทียบก่อนหลังเข้าร่วมโครงการราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการมีภาระหนี้สินต่อเดือนเพิ่มขึ้น โดยผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินก่อนเข้าร่วมโครงการต่อเดือน จำนวน 0-100 บาท คิดเป็นร้อยละ 72.3 หลังเข้าร่วมโครงการมีภาระหนี้สิน ต่อเดือน จำนวน 0-100 บาท คิดเป็นร้อยละ 72.7 หรือโดยเฉลี่ยต่อเดือน 448.24 บาท หลังเข้าร่วมโครงการโดยเฉลี่ยต่อเดือน 377.60 บาท

ด้านการออม ผลจากการศึกษาพบว่า การออมของผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมมีจำนวนการออมเพิ่มมากขึ้น โดยส่วนใหญ่ราษฎรผู้เข้าโครงการหมู่บ้าน อุตสาหกรรม ก่อนเข้าร่วมโครงการไม่มีการออม ร้อยละ 83.9 หลังเข้าร่วมโครงการจำนวนของผู้ที่ไม่มีการออมลดลงเหลือร้อยละ 60.6 โดยจำนวนผู้มีการออมต่อเดือน 1-100 บาท เพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 10.5 เป็น ร้อยละ 21.2 และ จำนวนผู้ที่มีการออมต่อเดือน 100-500 บาทเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 2.2 เป็นร้อยละ 11.6 หรือโดยเฉลี่ยต่อเดือน ก่อนเข้าร่วมโครงการ มีการออมเดือนละ 394.76 บาท หลังเข้าร่วมโครงการ มีการออม 405.29 บาท

ด้านการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการ ผลการศึกษาพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เปรียบเทียบกับก่อนหลังเข้าร่วม โครงการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกลุ่มอาชีพโดยก่อนเข้าร่วมโครงการ สมาชิก มีเงินค่าหุ้นในกลุ่ม 0-100 บาท ร้อยละ 96.5 หลังจากร่วมโครงการลดลงเหลือ ร้อยละ 66.7 แต่จะเพิ่มเงินค่าหุ้นในกลุ่ม 101-500 จากเดิม ร้อยละ 2.2 เป็น ร้อยละ 21.6 หรือโดยเฉลี่ยต่อเดือน ก่อนเข้าร่วมโครงการ มีมูลค่าหุ้นโดยเฉลี่ย คนละ 180.59 บาท หลังเข้าร่วมโครงการมีมูลค่าหุ้นโดยเฉลี่ย คนละ 398.00 บาท

ด้านอัตราผลตอบแทน ผลจากการศึกษาพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ ได้รับผลตอบแทนจากการทำงานในกลุ่ม คิดตามปริมาณงานที่ทำ ร้อยละ 95.0 นั้นหมายถึงถ้าผู้เข้าร่วมโครงการทำงานมากก็จะได้รับผลตอบแทนที่มาก ถ้าทำน้อยก็จะได้รับผลตอบแทนน้อย

ด้านการยกระดับคุณภาพการผลิต ผลจากการศึกษาด้านการยกระดับทักษะฝีมือการผลิตของผู้เข้าร่วมโครงการโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม เปรียบเทียบก่อนหลังเข้าร่วมโครงการ พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีระดับทักษะฝีมือดีขึ้น โดยก่อนเข้าร่วมโครงการมีคุณภาพการผลิตปานกลาง ร้อยละ 57.8 หลังเข้าร่วมโครงการมีระดับทักษะฝีมือการผลิตปานกลาง ร้อยละ 68.1

ด้านตลาดรองรับสินค้า ผลการศึกษาด้านตลาดรองรับสินค้าของผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม พบว่าราษฎรส่วนใหญ่ มีตลาดรองรับสินค้าเพิ่มมากขึ้น โดยก่อนเข้าร่วมโครงการราษฎรมีตลาดรองรับสินค้า ร้อยละ 76.1 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ราษฎรมีตลาดรองรับสินค้ามากขึ้น ร้อยละ 68.9

ด้านการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิต ผลการศึกษาพบว่าเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนหลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมของราษฎรที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตดีขึ้น ร้อยละ 86.7

ด้านการเป็นเจ้าของอุปกรณ์เครื่องมือในการผลิต ผลการศึกษาพบว่าเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนหลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ราษฎรส่วนใหญ่สามารถเป็นเจ้าของอุปกรณ์เครื่องมือในการผลิตเพิ่มขึ้นโดยมีการเป็นเจ้าของกึ่งอาชีพแบบกระตุก จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 30.78 จากเดิมที่เป็นเจ้าของกึ่งแบบกระตุก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.43

ด้านการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในการผลิต ผลการศึกษาพบว่าเมื่อเปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในการผลิต ก่อนหลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ส่วนใหญ่มีการใช้อุปกรณ์ในการผลิตเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือกึ่งอาชีพแบบกระตุก ถึงร้อยละ 30.78 จากเดิมร้อยละ 2.43

ด้านการกระจายงาน ผลการศึกษาพบว่าราษฎรที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน มีการกระจายงานไปให้คนอื่นที่ไม่เป็นสมาชิก ร้อยละ 47.2 ไม่มีการกระจายงานไปให้ผู้อื่นร้อยละ 52.8 โดยส่วนใหญ่กระจายงานไปให้ญาติๆในครอบครัว ร้อยละ 58.8

ถึงอำนวยความสะดวกในครอบครัว ผลการศึกษาพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีเครื่องอำนวยความสะดวกในครอบครัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ พัดลม จากร้อยละ 83.3 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีพัดลม เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 97.2 โทรทัศน์ จากร้อยละ 75.6 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีโทรทัศน์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 93.3 เตาแก๊ส จากร้อยละ 68.3 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีเตาแก๊สเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 88.3 ตู้เย็น จากร้อยละ 55.6 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีตู้เย็นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 87.8 ปรอมอเตอร์ไซด์ จากร้อยละ 50.6 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีปรอมอเตอร์ไซด์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 86.6 เตาเร็ค จากร้อยละ 53.9 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีเตาเร็คเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80.3 วิทยุธรรมดา จากร้อยละ 65.0 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีวิทยุธรรมดา เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 73.9 หม้อหุงข้าวไฟฟ้า จากร้อยละ 23.3 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีหม้อหุงข้าวไฟฟ้าเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 71.1 เครื่องซักผ้า จากร้อยละ 23.3 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีเครื่องซักผ้า เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 47.2 เครื่องเสียง จากร้อยละ 21.1 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีเครื่องเสียงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40.6 โทรศัพท์บ้าน จากร้อยละ 14.4 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีโทรศัพท์บ้านเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 28.9 รถยนต์ จากร้อยละ 8.9 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีรถยนต์ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25 และโทรศัพท์มือถือ จากร้อยละ 1.1 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีโทรศัพท์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8.9

ผลกระทบด้านลบ

ด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม

จำนวนชั่วโมงการทำงาน ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนหลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม กลุ่มราษฎรส่วนใหญ่มีชั่วโมงการทำงานเพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมโครงการ โดยก่อนเข้าร่วมโครงการผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ มีชั่วโมงการทำงานต่อวัน 5-8 ชั่วโมง ร้อยละ 43.9 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม มีชั่วโมงการทำงานต่อวัน 5-8 ชั่วโมง ร้อยละ 51.1

จำนวนวันหยุดพักผ่อน ผลการศึกษาด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยศึกษาเปรียบเทียบจากการหยุดพักผ่อนในหนึ่งสัปดาห์ของกลุ่มราษฎรที่เข้าร่วมโครงการก่อนหลัง พบว่าก่อนเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมราษฎรส่วนใหญ่ไม่มีวันหยุดพักผ่อนต่อสัปดาห์ ร้อยละ 64.5 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ผู้เข้าร่วมโครงการไม่มีจำนวนวันหยุดพักผ่อน ร้อยละ 66.4 นั้นแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการหยุดพักผ่อนน้อยลงหลังเข้าร่วมโครงการ

การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน ผลการศึกษาด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มราษฎรที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม จากความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน พบว่าก่อนเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน ร้อยละ 50.0 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ผู้เข้าร่วมโครงการไม่เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน ร้อยละ 51.7

การรักษาพยาบาล ผลการศึกษาด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มราษฎรตัวอย่างผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ด้านการรักษาพยาบาลเวลาเจ็บป่วย พบว่าก่อนเข้าร่วมโครงการราษฎรส่วนใหญ่นิยมรักษาพยาบาลโดยวิธีการซื้อยากินเอง ร้อยละ 81.1 หลังเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมวิธีการรักษาพยาบาลของราษฎรนิยมเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลของรัฐบาล ร้อยละ 92.2

สาเหตุของการเจ็บป่วย ผลการศึกษาพบว่าราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการเจ็บป่วยเกิดจากการทำงานในกลุ่ม ร้อยละ 37.2

ความถี่ในการเจ็บป่วย ผลการศึกษาด้านความถี่ในการเจ็บป่วยของราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเจ็บป่วย ร้อยละ 55.6

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการทำงาน ผลการศึกษาด้านผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ผลกระทบจากการทำงานส่วนใหญ่เกิดจาก ฝุ่นละออง ร้อยละ 55.6

5.2 สรุปผลการศึกษาถึงผลกระทบต่อเนื่องต่อชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตั้งโครงการหมู่บ้าน อุตสาหกรรมในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน

ผลจากการศึกษาโดยเปรียบเทียบกลุ่มราษฎร ที่เข้าร่วมกับไม่เข้าร่วมโครงการโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ถึงผลกระทบด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต

ด้านการยกระดับรายได้ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตั้งโครงการแต่ไม่เข้าร่วมโครงการมีระดับรายได้จากอาชีพหลักและอาชีพที่เข้าร่วมโครงการ โดยเปรียบเทียบดังนี้ ส่วนใหญ่ราษฎรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้จากอาชีพหลักต่อเดือน 1001-2000 บาท ร้อยละ 24.4 และราษฎรส่วนใหญ่ไม่มีรายได้จากอาชีพที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 84.6 โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,750 บาท ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับราษฎรที่ไม่เข้าร่วมโครงการแล้ว ราษฎรในพื้นที่ ผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ จะมีรายได้ต่ำกว่าราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม

ด้านรายจ่ายในครอบครัว ผลจากการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ไม่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมมีค่าใช้จ่ายในครอบครัวต่อเดือน 5001-6000 บาท ร้อยละ 29.3 โดยมีค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อเดือน 3,778.86 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการแล้ว ราษฎรที่ไม่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนเงินค่าใช้จ่ายต่อครอบครัวสูงกว่าผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมแต่ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อคนต่ำกว่า

ด้านการออม ผลจากการศึกษาพบว่า การออมของราษฎรที่ไม่เข้าร่วมโครงการที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตั้งโครงการโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ไม่มีการออมต่อเดือน ถึงร้อยละ 74.9 โดยมีการออมเฉลี่ยต่อเดือน 328.46 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการแล้วจะมีการออมต่ำกว่า

ด้านภาระหนี้สิน ผลจากการศึกษาพบว่าราษฎรที่ไม่เข้าร่วมโครงการมีภาระหนี้สินต่อเดือนน้อยกว่าราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม โดยส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินต่อเดือนจำนวน 0-100 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.7 มีภาระหนี้สินต่อเดือน จำนวน 501-1000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.0 โดยมีหนี้สินต่อเดือนเฉลี่ย 2,331.30 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับผู้เข้าร่วมโครงการแล้วจะมีหนี้สินสูงกว่า

ด้านคุณภาพชีวิต

ถึงอำนาจความสะดวกในครอบครัว ผลการศึกษาด้านคุณภาพชีวิตของราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตั้งโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม จากการถือครองทรัพย์สินที่ใช้อำนวยความสะดวกในครอบครัว พบว่าราษฎรส่วนใหญ่ มีทัศนคติใช้อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 87.0 อันดับสองได้แก่โทรทัศน์ ร้อยละ 83.9 อันดับสามได้แก่ เตาแก๊ส ร้อยละ 75.6

จำนวนชั่วโมงการทำงาน ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรที่ไม่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่มีชั่วโมงการทำงานต่อวัน 5-8 ชั่วโมง ร้อยละ 64.3

จำนวนวันหยุดพักผ่อน ผลการศึกษาการวันหยุดพักผ่อนในหนึ่งสัปดาห์ของราษฎรที่ไม่เข้าร่วมโครงการแต่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตั้งโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมพบว่า ไม่มีวันหยุดพักผ่อนต่อสัปดาห์ ร้อยละ 49.6 มีจำนวนวันหยุดพักผ่อนต่อสัปดาห์ 1 วัน ร้อยละ 28.5 มีวันหยุดพักผ่อนต่อสัปดาห์ 2 วัน ร้อยละ 20.3

การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน ผลการศึกษาจากราษฎรที่ไม่เข้าร่วมโครงการแต่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตั้งโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม จากความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน พบว่าราษฎรส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนบ่อยครั้ง ร้อยละ 57.7

การรักษาพยาบาล ผลการศึกษาจากราษฎรที่ไม่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ด้านการรักษาพยาบาลเวลาเจ็บป่วย พบว่าราษฎรส่วนใหญ่นิยมรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐบาล ร้อยละ 75.6 อันดับสองนิยมรักษาพยาบาลที่สถานีนานามัย ร้อยละ 66.3 รักษาพยาบาลโดยการซื้อยากินเอง ร้อยละ 65.0

5.3 สรุปผลการศึกษาปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของราษฎรที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน

ผลการศึกษาจากความคิดเห็นของราษฎร ผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมถึงผลกระทบจากการเข้าร่วมโครงการ พบว่าลำดับหนึ่งราษฎรส่วนใหญ่ ได้รับผลกระทบด้านการมีงาน

ทำอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 88.9 อันดับสอง ได้รับผลกระทบด้านรายได้ ร้อยละ 82.8 อันดับสามได้รับผลกระทบด้านการสร้างกลุ่ม ร้อยละ 76.1

ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการ

ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการที่จริงของกลุ่มราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน พบว่าปัญหาที่แท้จริง เรียงตามอันดับความต้องการของสมาชิก คือ

1. ด้านการตลาด สมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.75 มีความต้องการด้านตลาดรองรับสินค้าที่เพิ่มมากขึ้นหรือการได้รับคำสั่งผลิตอย่างต่อเนื่อง
2. ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำด้านเทคนิคการผลิตใหม่ๆ และรูปแบบผลิตภัณฑ์ร้อยละ 31.25 เพราะสมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่า จะสามารถแข่งขันกับกลุ่มที่ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันได้ และสามารถขายได้ในราคาสูงที่ขึ้น
3. สถานที่ตั้งกลุ่ม หรืออาคารสำหรับเป็นหน่วยการผลิตของกลุ่ม ร้อยละ 12.5 เพราะเห็นว่าจะทำให้สะดวกในการติดต่อของลูกค้า หรือการมาเยี่ยมชมกลุ่ม การประชาสัมพันธ์ ตลอดจนทั้งการประชุมหารือกันภายในกลุ่ม และทั้งเป็นศูนย์กลางในการตรวจสอบคุณภาพ
4. ด้านเงินทุน มีความต้องการช่วยเหลือด้านเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 12.5 เพราะเห็นว่า จะสามารถรับภาระการผ่อนชำระ ได้มากกว่าเงินกู้ อัตราราคาที่สูง

5.4 วิเคราะห์สรุปผลจากการศึกษา

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้เห็นได้ว่ากลุ่มราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้รับผลกระทบจากโครงการคือ

ด้านบวก ได้แก่การยกระดับรายได้ของผู้เข้าร่วมโครงการเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการที่มากขึ้น ส่งผลให้สามารถใช้จ่ายเพิ่มขึ้น มีการออมเพิ่ม ตลอดจนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการคือการมีหุ้นในกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ โดยจากเดิมผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง มีรายได้ค่อนข้างน้อยหรืออยู่ในระดับของผู้ยากจน แต่หลังเข้าร่วมโครงการทำให้มีรายได้มากขึ้น มีสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันมากขึ้น

ด้านลบ เมื่อพิจารณาผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ผลกระทบที่กลุ่มราษฎรได้รับถึงแม้ว่าจะเห็นได้อย่างชัดเจนในเรื่องของการยกระดับรายได้ แต่ผลในทางตรงกันข้ามก็เกิดจากโครงการดังกล่าวเช่นกัน คือ ผลจากการมีงานทำอย่างต่อเนื่อง อัตราผลตอบแทนจากการทำงานที่ทำมาได้มากขึ้นกับปริมาณงานนั้น ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมโครงการต้องทำงานมากขึ้น จำนวนการหยุดพักผ่อนน้อยลง การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ลดลง ด้านคุณภาพชีวิตถึงแม้ว่าสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันของผู้เข้าร่วมโครงการจะดีขึ้น เช่น การมีพัดลม รถมอเตอร์ไซด์ รถยนต์ โทรศัพท์ ไข่เพิ่มขึ้น แต่ผลจากการที่ต้องเร่งทำงานให้มากขึ้นเพื่อให้ได้เงิน ทำให้ชั่วโมงทำงานมากขึ้นต่อวัน การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนลดลง วันหยุดพักผ่อนลดลง นับเป็นสิ่งที่ต้องระวังถึงแม้ผลกระทบยังถึงกับเห็นชัดเจนมากนั้นก็ตาม แต่สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลต่อสุขภาพร่างกายในระยะยาวได้

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสามารถสรุปข้อเสนอแนะที่ควรให้การดำเนินการในโครงการของรัฐบาลหรือองค์กรต่าง ๆ ที่ต้องการส่งเสริมพัฒนารัฐบาลด้านการส่งเสริมอาชีพและรายได้ ดังนี้

1. ด้านการตลาดการส่งเสริมธุรกิจชุมชน หรือกลุ่มอาชีพในชนบท ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การส่งเสริมพัฒนาสำเร็จ มีสองประการคือ หนึ่งตลาดที่รองรับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มราษฎร ต้องแน่นอน และชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นตลาดท้องถิ่น ตลาดภายในประเทศ หรือตลาดต่างประเทศ ข้อมูลทางการตลาดควรให้การสนับสนุนด้านการตลาดแนวโน้มความต้องการให้แก่กลุ่มอย่างต่อเนื่อง สองต้องมีระบบการบริหารจัดการกลุ่มที่ดีสมาชิกกลุ่มต้องมีส่วนร่วมในการจัดการและได้รับผลตอบแทนที่ได้รับต้องยุติธรรมหรือทำให้กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจ

2. ด้านการพัฒนากระบวนการกลุ่ม หรือการวางรากฐานระบบบริหารจัดการกลุ่มต้องชัดเจน สมาชิกทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร การจัดการ ตลอดจนทั้งการระดมทุนเพื่อการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของและการลงทุน

3. ด้านการเงิน ภาครัฐ หรือองค์กรท้องถิ่น ควรมุ่งเน้นให้ความรู้ไม่ว่าด้านการออม การระดมทุนการบริหารเงินอย่างถูกต้อง ไม่ควรสนับสนุนด้านเงินให้เปล่ามากเกินไปนัก เพราะจะส่งผลต่อความรู้สึกรับผิดชอบต่อกลุ่มอาชีพ ความกระตือรือร้นของราษฎรในการดำเนินการด้วยตนเองตลอดทั้งการรับทราบต้นทุนที่แท้จริงในการผลิต

4. ด้านการผลิตและสิ่งแวดล้อม ควรเร่งให้ความรู้หรือวางรากฐานการจัดระบบการผลิต ที่ถูกต้องให้แก่ราษฎร หรือกลุ่มอาชีพ ให้ถูกต้อง ตลอดจนผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนถ้ามีการผลิตในประเภทของผลิตภัณฑ์ที่ก่อมลภาวะ เช่น การข้อมลิฝ้าจากสีเคมี การแปรรูปอาหารบางประเภท เช่นการคองพืชผักเป็นต้น

5. มาตรการของภาครัฐที่ควรกำหนดในการจัดทำโครงการส่งเสริมรายได้ให้แก่ประชาชน ในภาคชนบทควรมีการพิจารณาถึงเป้าหมายการพัฒนาที่แน่นอน การพัฒนาตลาดให้มีการทำงานอย่างยั่งยืนประชาชนต้องมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงระดับท้องถิ่นกับระดับภูมิภาคเข้าด้วยกัน การพัฒนาต้องสร้างจากศักยภาพเดิมที่มีอยู่ของประชาชน ตลอดจนการบูรณาการการทำงานของผู้บริหารในการปฏิบัติงานให้เป็นแนวทางเดียวกัน

6. รัฐบาลควรมีเครื่องมือในการตรวจสอบหรือสร้างเครื่องมือตัวชี้วัดผลการดำเนินการ โครงการ หรือการพัฒนา โดยให้ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เช่นการวัดภาวะการจ้างงานและต้นทุนมนุษย์ การกระจายรายได้ การบริโภคของครัวเรือน มูลค่าการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม

อย่างไรก็ตาม การศึกษาในครั้งนี้ทำการศึกษาจากกลุ่มอาชีพ บางประเภทของกลุ่มอาชีพ และบางพื้นที่เท่านั้น ผลจากการศึกษายังไม่ครอบคลุมทั่วถึงมากนักในผลกระทบด้านต่าง ๆ ประการแรกประเภทของแต่ละกลุ่มอาชีพ และแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะมีปัญหาที่แตกต่างกันออกไปไม่ว่าจะเป็นด้านผลทางด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมของพื้นที่ชุมชน ประการที่สอง ในการศึกษาครั้งนี้ยังไม่ครอบคลุมถึงการศึกษาค้นคว้าที่ได้ที่ได้รับของราษฎร ไปใช้จ่ายในการบริโภคในปัจจุบันพื้นฐานในการดำรงชีวิตประจำวัน หรือนำไปบริโภคในสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ อย่างละเอียด ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งล้วนมีผลต่อการศึกษาและการวางแผนในการพัฒนาส่งเสริมของภาครัฐเป็นอย่างยิ่ง ฉะนั้นหากมีการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปด้านผลกระทบจากโครงการควรมุ่งเน้นการศึกษาแยกประเภทของกลุ่มอาชีพ และควรเลือกพื้นที่ใกล้เคียงกัน ประเภทกลุ่มอาชีพที่ทำการผลิตแบบเดียวกัน ผลการศึกษาที่ได้ อาจจะแตกต่างจากการศึกษาครั้งนี้